

Det store bilager

Bogen

Charles Ogier: *Caroli Ogerii Ephemerides sive iter Danicum, Svecicum, Polonicum: Cum esset in comitatu Claudii Memmii comitis Avauxii ad septentrionis reges extraordinarii legati; Accedunt Nicolai Borbonii ad eundem legatum epistola hactenus inedita* (ed. Franc. Ogerio). 1656.

Bogen er en af hovedkilderne til det, man har kaldt **danmarkshistoriens største fest**: "Det store bilager", afholdt i København i 1634 - brylluppet mellem den danske tronfølger, prins **Christian** og hans sachsiske gemalinde **Magdalene Sibylle**.

Som det ses, er bogen skrevet på latin. 1774 kom den i tysk oversættelse, 1914 i dansk under titlen *Det store bilager i København 1634*. Også denne bog står på skolen som en del af serien "Memoirer og breve".

Indholdet er en såkaldt *Ephemerides*, d.v.s. en slags **dagbog**, hvor forfatteren **Charles Ogier** (1595-1654) dag for dag beskriver den store rejse, han fra 1634 til 1636 tog del i til de nordiske lande og Polen. Første stop på rejsen var den kæmpe fest af sammenlagt næsten tre måneders varighed i København, kaldet "Det store bilager".

Bogen er en stor **sjældenhed**, selv om den ikke syner af meget. Allerede i 1700-tallet udtalte den danske digter og historiker **Ludvig Holberg**, at **Ogiers** bog var sin vægt værd i guld, formedelst sin store sjældenhed.

Forfatteren

Desværre blev forfatteren **Charles Ogier** syg, da han i 1636 var tilbage i Paris efter sin store rejse. Det er en af grundene til, at hans beretning om bilageret først udkom to år efter hans død og 22 år efter bilageret: I 1656.

Egentlig var **Ogier** advokat og praktiserede i Paris på den store og magtfulde kardinal **Richelieus** tid (kendt fra romanen *De tre musketerer*). Kongen hed **Ludvig XIII**, og Frankrig var Europas ubetinget stærkeste magt her midt i **Trediveårskrignens** tidsalder (1618-48). Det var derfor ikke nogen ligegyldig mission at repræsentere den franske stat og det franske hof ved det fyrstelige bryllup i København i året 1634.

Valget faldt på en vis greve af Avaux ved navn **Claude de Mesmes** (billedet t.v.). Han var en ærekær hofsnog, der nøje vogtede på sin og sin kongelige majestæts **værdighed og reputation**, også i København i 1634, da han i sin egenskab af den franske konges gesandt tog del i bilageret. Ham var det, at **Ogier** blev udnævnt til sekretær for. Og derfor var det, at **Ogier** selv kom med i grevens følge på den spændende færd til Norden.

Og hvad kom han ikke til at opleve i Kongens København?? Hertuger, adelsmænd, grever, prinser og prinsesser – i stribevis af **notabiliteter fra ind- og udland**: Kostbare optog, kirkelige højtideligheder, høflighedsvisitter hos de kongelige, festfyrværkerier om aftenen. Og først og fremmest: Gældige æde- og drikkegilder, hvor der blev spist og drukket, sunget vovede viser og skoggergrinet i et omfang, som kunne få selv den gode **Ogier** til at rødme. Kanoner gik af, når der skulle skåles! Trompeter gjaldrede og pauker larmede, når majestæten gik til bords. – Jo, der var stil over det!

Baggrunden

Majestæten – arrangøren af det hele – var den i Danmarkshistorien måske kendteste konge af dem alle: **Christian 4**. Han var nu et betragteligt stykke henne i sin 60 år lange regeringstid (1588-1648) og havde allerede lidt både sejre og nederlag. Hans energi var stadig legendarisk trods hans nu 57 årige alder. Der gik frasagn om, hvordan majestæten om aftenen og natten kunne "drikke sig en ærlig rus til" og alligevel næste morgen være klar kl. 5 for at gå på jagt!

I 1634 havde det længe stået klart, at det ældste af kongens talrige børn – tronfølgeren, "den udvalgte prins" **Christian** – på visse uheldige områder slægtede sin far på. Også han drak umådeholdent, og derfor fik besindige folk i toppen det maget sådan, at prinsen skulle giftes med en sachsisk prinsesse, **Magdalene Sibylle**, der forhåbentlig kunne få lagt lidt låg over hans udskejelser. Det var der nemlig også **storpoltiske fordele** ved, eftersom båndene mellem Danmark og denne del af Tyskland var af afgørende betydning for **Christian VI's** hidtil fejlslagne krigspolitik. Ikke mange år tidligere havde Danmark kæmpet – og tabt – i den katastrofale **Kejserkrig** (1625-29), hvor det halve rige var blevet hærget og plyndret af fjendtlige tropper.

Men det var som om lykken i **krig og kærlighed** bare ikke ville tilsmile kongen. Det var også i disse år, at hans højt elskede **Kirsten Munk** var ham utro med en rhinsk greve.

Alt dette og mere til var baggrunden for Det store Bilager, der i sig selv kostede en formue. Der skulle simpelthen holdes en fest, der udadtil i Europa kunne demonstrere, at Danmark stadig var en **stormagt**, man måtte regne med.